

Lahti



Asemakaavan selostus

Asemakaavatunnus A-2709
Asemakaavan muutos
Ilmarisentie 1, Möysä

1.7.2026
LUONNOS

1	PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	2
1.1	Tunnistetiedot	2
1.2	Kaava-alueen sijainti	2
1.3	Kaavan tarkoitus	3
1.4	Asemakaavaan liittyvät asiakirjat	3
2	TIIVISTELMÄ	4
2.1	Kaavaprosessin vaiheet	4
2.2	Asemakaava	4
3	LÄHTÖKOHDAT	5
3.1	Selvitys suunnittelualueen oloista	5
3.2	Suunnittelutilanne	7
4	ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	13
4.1	Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset	13
4.2	Osallistuminen ja yhteistyö	13
4.3	Asemakaavan tavoitteet	14
5	ASEMAKAAVAN KUVAUS	15
5.1	Asemakaavan rakenne	15
5.2	Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	16
5.3	Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden, maakuntakaavan ja yleiskaavan sisältövaatimusten toteutuminen	16
5.4	Kaavan vaikutukset	16
5.5	Ympäristön häiriötekijät	17
5.6	Kaavamerkinnot ja -määräykset	17
5.7	Nimistö	18
6	ASEMAKAAVAN TOTEUTUS	19
6.1	Toteuttaminen ja ajoitus	19
7	KAAVAN LAATIJA	19
8	SEURANTALOMAKE	20

Asemakaavan muutoksen selostus, joka koskee 23. päivänä kesäkuuta 2026 päivättyä asemakaavakarttaa nro A-2709 sekä kaavan mukaista myöhemmin tehtävää tonttijakoa (Ilmarisentie 1)



Kuva 1 Kaavakohteen sijainti opaskartalla.

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Tunnistetiedot

Asemakaavan muutos koskee Möysän kaupunginosan (16.) korttelin 480 tonttia 3 sekä puistoaluetta.

Asemakaavan muutoksella muodostuvat: Möysän kaupunginosan (16.) korttelin 480 tontit 5 ja 6.

Asemakaavamuutoksen yhteydessä tehdään sitova tonttijako.

Kaavahanke sisältyy kaupungin vuoden 2023 kaavoitusohjelmaan. Kaavan vireilletulosta on ilmoitettu 1.3.2023 kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä.

1.2 Kaava-alueen sijainti

Kaavamuutosalue sijaitsee Möysän kaupunginosassa osoitteessa Ilmarisenkatu 1 n. 2,5 km päässä keskustasta itään. Alueella sijaitsee Arkkitehti Unto Ojosen suunnittelema, vuonna 1962 valmistunut Joutjärven kirkko. Alue rajautuu idässä Ilmarisentiehen, etelässä ja lännessä Joutjoentiehen sekä

pohjoisessa metsäiseen alueeseen. Kaavamuutosalueen pinta-ala on noin 1,1 ha, joka muodostuu tontista 3 (n. 1 ha.) ja puistoalueesta (n. 0,1 ha.).



Kuva 2 Ilmakuva suunnittelualueesta.

1.3 Kaavan tarkoitus

Asemakaavan tavoitteena on liittää puistoalue osaksi tonttia toteutuneen paikoitusalueen mukaisesti. Kirkkorakennuksen viereinen alue muutetaan istutettavaksi tontin osaksi. Kirkon takana sijaitseva asuinrakennus erotetaan omaksi kiinteistöksi. Kirkko sekä asuinrakennus suojellaan kaavassa.

1.4 Asemakaavaan liittyvät asiakirjat

A-2709 Kaavaluonnoskartta
A-2709 Kaavaselostus ja seurantalomake
A-2709 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)
A-2709 Rakennushistoriallinen selvitys (RHS)

2 TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Asemakaavan muutos on laadittu seurakunnan aloitteesta.

Kaavatyön vaihe	Päivämäärä
Vireilletulo	4.3.2023
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma	14.8.2023
Luonnosvaiheen kuuleminen	9.7. - 24.8.2026

2.2 Asemakaava

Asemakaavassa liitetään puistoalue osaksi tonttia toteutuneen paikoitusalueen mukaisesti. Ilmarisentien puoleiselle uudelle tontin osalle lisätään liittymäkielto. Kirkkorakennuksen viereinen alue muutetaan istutettavaksi tontin osaksi. Kirkon takana sijaitseva asuinrakennus erotetaan omaksi kiinteistöksi. Kirkko sekä asuinrakennus suojellaan asemakaavassa.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

3.1.1 Yleiskuvaus

Kaavamuutosalue sijaitsee Möysän kaupunginosassa osoitteessa Ilmarisenkatu 1 n. 2,5 km päässä keskustasta itään. Alueella sijaitsee Arkkitehti Unto Ojosen suunnittelema, vuonna 1962 valmistunut Joutjärven kirkko. Kaavamuutosalueen pinta-ala on noin 1,1 ha, joka muodostuu tontista 3 (n. 1 ha.) ja puistoalueesta (n.0,1 ha.). Kirkon takana sijaitsee asuinrakennus.

3.1.2 Luonnonympäristö

Tontti rajautuu pohjoispuoleltaan puustoiseen alueeseen. Suunnittelualueella sijaitsee yksittäisiä puita puistoalueella, kirkon vieressä sekä takana. Piha-alueella on myös nurmikkoja. Suunnittelualueella on pieniä korkeuseroja. Maaperä on pääosin hiekkaa ja hiekkamoreenia. Alue on pohjavesialuetta ja osittain pohjaveden muodostumisaluetta.

Lahti kuuluu korkean radonpitoisuuden alueeseen, minkä vuoksi radonsuojaus tulee ottaa kaikessa rakentamisessa huomioon rakennusjärjestyksen ohjeen mukaisesti.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Suunnittelualueella kirkko sekä asuinrakennus ovat kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRy). Suunnittelualueen ympäröivän alueen yhdyskuntarakenne koostuu eri vuosikymmeninä rakennetuista pientalo- ja kerrostaloalueista.

Viereisellä lähivirkistysalueella kulkee ulkoilureitti ja talvisin hiihtolatu. S-market Tonttila sijaitsee alle 500 metrin päässä kirkosta. Tenava-Tonttilan päiväkotito sijaitsee alle vajaan kilometrin päässä. Möysän koulu sijaitsee reilun kilometrin päässä.

Kaavatyön aikana tehdään rakennushistoriallinen selvitys.

Alue sijaitsee noin kolmen kilometrin päässä Lahden keskustasta. Alueen läheisyydessä sijaitsee useita bussipysäkkejä. Kaupunkipyörien lähin asema sijaitsee Ala-Tonttilan kadulla.

Lahden meluselvityksen 2022 mukaan tontilla oleva päivämelu on enintään 65 dBA ja yömelu enintään 60 dBA.



Päivämelu (Lahden meluselvitys 2022)



Yömelu (Lahden meluselvitys 2022)

3.1.4 Maanomistus

Kaavamuuotosalue on pääosin seurakunnan omistuksessa. Kaupunki omistaa kaavamukaisen puistoalueen, joka liitetään kaavamuuotoksella osaksi tonttia.

3.2 Suunnittelutilanne

3.2.1 Kaava-aluea koskevat suunnitelmat ja päätökset

Maakuntakaava

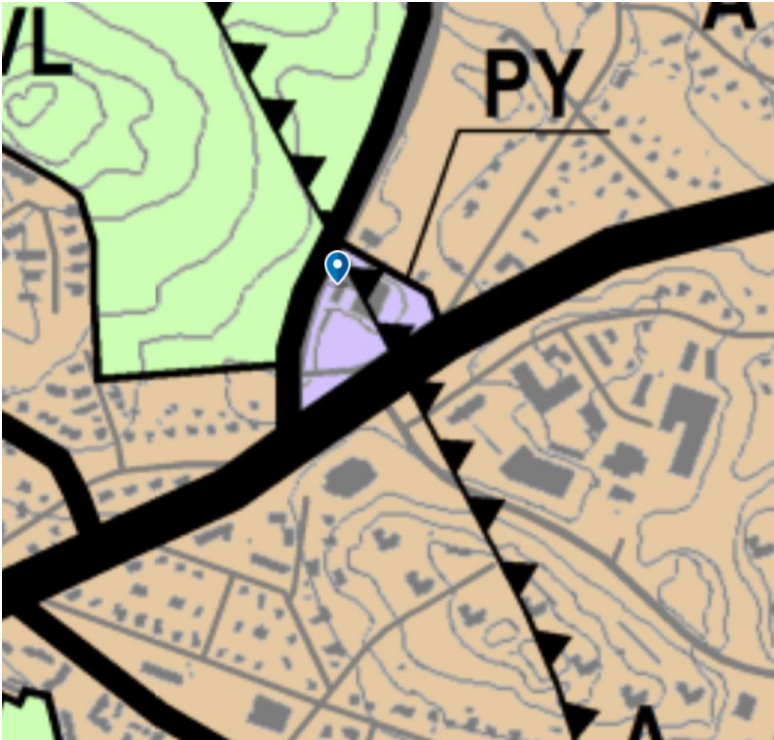
Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014 on tullut voimaan maankäyttö ja rakennusasetuksen 93 § mukaisten kuulutusten myötä 13.5.2019. Maakuntakaavassa alue on taajamatoimintojen aluetta (A76).



Ote Päijät-Hämeen maakuntakaavasta.

Yleiskaava

Lahten oikeusvaikutteisessa yleiskaava 2035 (Y-205)



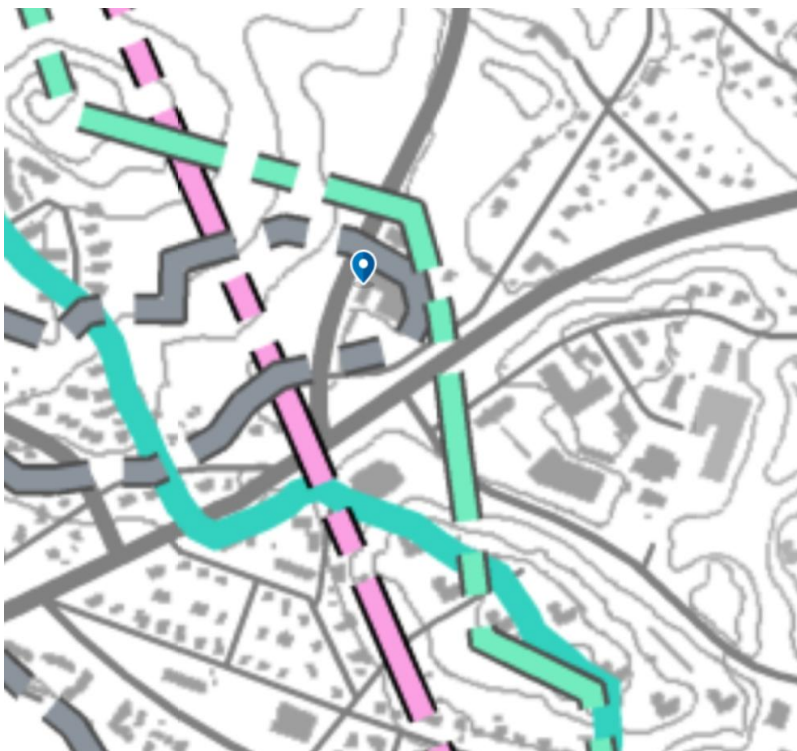
Yleiskaava (Y- 205) kartta 1: kestävä yhdyskuntarakenne suunnittelualue on julkisten palvelujen ja hallinnon aluetta ja pappilan osa asuinalueetta.



Yleiskaava (Y- 205) kartta 2: kulttuuriympäristö suunnittelualue on paikallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä.

**Yleiskaava (Y- 205) kartta 3: luonto- ja viherympäristö**

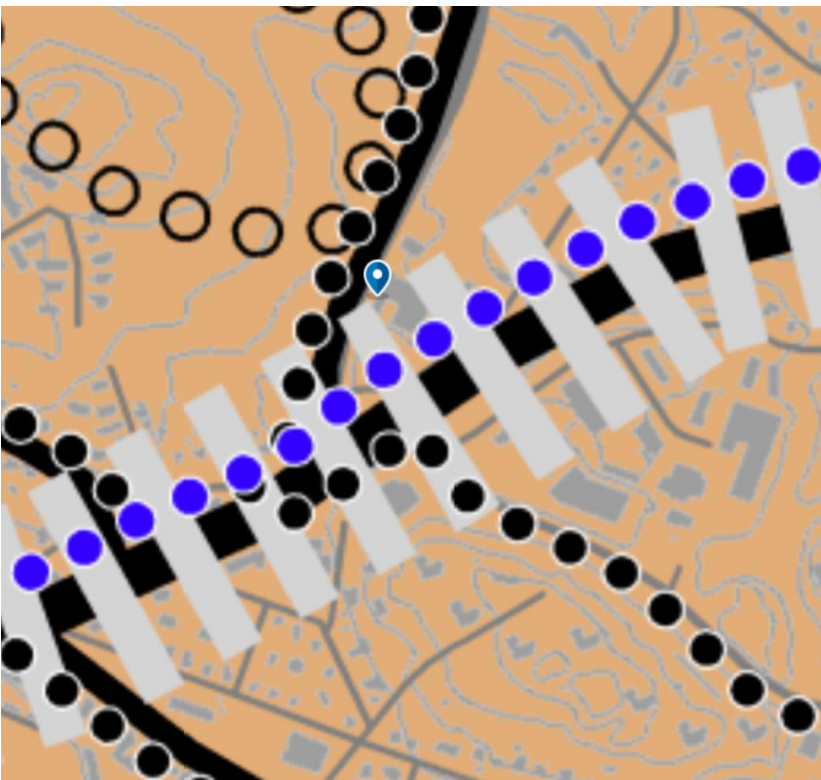
suunnittelualueella ei ole viher- luontoympäristö rajauksia yleiskaava tasolla. Mutta suunnittelualue rajautuu Ilmarisentien puolelta merkittävän luontoverkoston rajaukseen.

**Yleiskaava (Y- 205) kartta 4: vesiensuojelu ja -hallinta**

Suunnittelualue on pohjavedenmuodostumisalueen rajauksen sisällä. Alueelle tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin ettei pohjaveden laatu heikkene eikä antoisuus pienene.



Yleiskaava (Y- 205) kartta 5: kiertotalous
suunnittelualueella ei sijaitse kiertotalouden kannalta merkittäviä toimintoja.



Yleiskaava (Y- 205) kartta 6: kestävä liikkuminen

suunnittelualue on kestävän joukkoliikenteen vyöhykkeellä 1. Alueen eteläpuolitse kulkee louna-kaakko suuntainen pyöräilyn tavoitteellinen pääreitti ja ja länsipuolitse Ilmarisentietä pitki pohjois-etelä-suuntainen pyöräilyn tavoitteellinen aluereitti

Asemakaava

Voimassa olevassa asemakaavoissa alueella on vuodelta 1961 kirkon ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialue (YK) sekä vuodelta 1966 puistoalue (PI). (YK)-korttelialueelle saa rakentaa B-paloluokkaan kuuluvia enintään kaksikerroksisia rakennuksia. Tehokkuusluku on 0,3. Korttelissa on määrätty istutettavat tontin osat. (PI)-puistoalueella on määrätty istutettavat puistoalueet.



Ote voimassa olevasta asemakaavasta.

Rakennusjärjestys

Lahden kaupungin rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.1.2025.

Suojelupäätökset

Rakennukset kuuluvat Lahden kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden joukkoon. Asemakaavamuutoksen yhteydessä esitetään molemmat rakennukset suojeltavaksi.

Kaupungin strategia

Lahden kaupunkistrategian (KV 27.10.2025 § 113) mukaisesti

...kaava parantaa asuinalueiden viihtyisyyttä.

Apoli

Lahden arkkitehtuuripoliittisen ohjelman 2022 (KV 5.9.2022 § 86) mukaisesti

...kaava vahvistaa alueen tai kaupunginosan ominaispiirteitä.

...kaava vaalii kulttuuriympäristön arvoja.

3.2.2 Selvitykset

Alueesta on laadittu seuraavat selvitykset:

- Lähtökohtana on Päijät-Hämeen maakuntakaavan ja Lahden yleiskaavatyön yhteydessä tehdyt perusselvitykset.
- Selvitys Lahden sodanjälkeisestä rakennusperinnöstä.
- Selvitys Lahden kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kohteista.

4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

4.1.1 Aloite

Asemakaavan muutos on tullut vireille kaupungin aloitteesta ja luonnosvaiheen aikana siirtyi yksityiselle maanomistajalle.

4.1.2 Sopimukset

Asemakaavatyön yhteydessä tehdään tarvittaessa maankäyttösopimus yksityisten maanomistajien kanssa.

4.1.3 Pohjakartan tarkistaminen

Alueen pohjakartta on tarkistettu ennen kaavaehdotuksen laatimista. Pohjakartta täyttää alueidenkäyttölain 54 §:ssä (jatkossa lakiin viitataan lyhenteellä AKL) annetut kaavoitusmittausvaatimukset.

4.2 Osallistuminen ja yhteistyö

4.2.1 Osalliset

AKL 62 §:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Osallisia ovat:

- Alueen maanomistajat
- Muut vaikutusalueen kiinteistöjen omistajat, asukkaat ja yritykset
- Kaupungin hallintokunnat
- Naapurikunnat
- Päijät-Hämeen liitto
- Hämeen ELY-keskus / ympäristö
- Uudenmaan ELY-keskus / liikenne
- Lahden kaupungin museo
- Liikennevirasto / Rataosasto
- VR-Yhtymä Oy
- Erityistehtäviä hoitavat yhteisöt
- Muut yhdistykset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään
- jne.

4.2.2 Vireilletulo

Asemakaavan vireilletulosta on ilmoitettu ensimmäisen kerran vuonna 2015 MRL 63 §, 3 mom. mukaisesti ja uudestaan 1.3.2023 julkaistussa Lahden kaupungin vuoden 2023 kaavoituskatsauksessa (kohde 37).

4.2.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma laadittiin ja asetettiin nähtäville kaavamuutoshankkeen kotisivulle 15.8.2023. Alueen naapurikiinteistöille ja maanomistajille on toimitettu postitse kaavaluonnos ja OAS. Luonnosvaiheen kuuleminen järjestettiin 9.7.-24.8.2023. Kaavatyöhön liittyvää aineistoa on ollut nähtävillä kaavahankkeen verkkosivulla.

4.2.4 Viranomaisyhteistyö

Valmisteluvaiheen kuuleminen järjestetään 9.7.-24.8.2023. Sen yhteydessä viranomaisille toimitetaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja kaavaluonnosvaihtoehdot ja pyydettiin niistä viranomaislausunnot.

4.3 Asemakaavan tavoitteet

4.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Asemakaavamuutoksen tavoitteena aluksi oli puistoalueen liittäminen tonttiin toteutuneen paikoitusalueen mukaisesti.

4.3.2 Prosessin aikana syntyneet tavoitteet

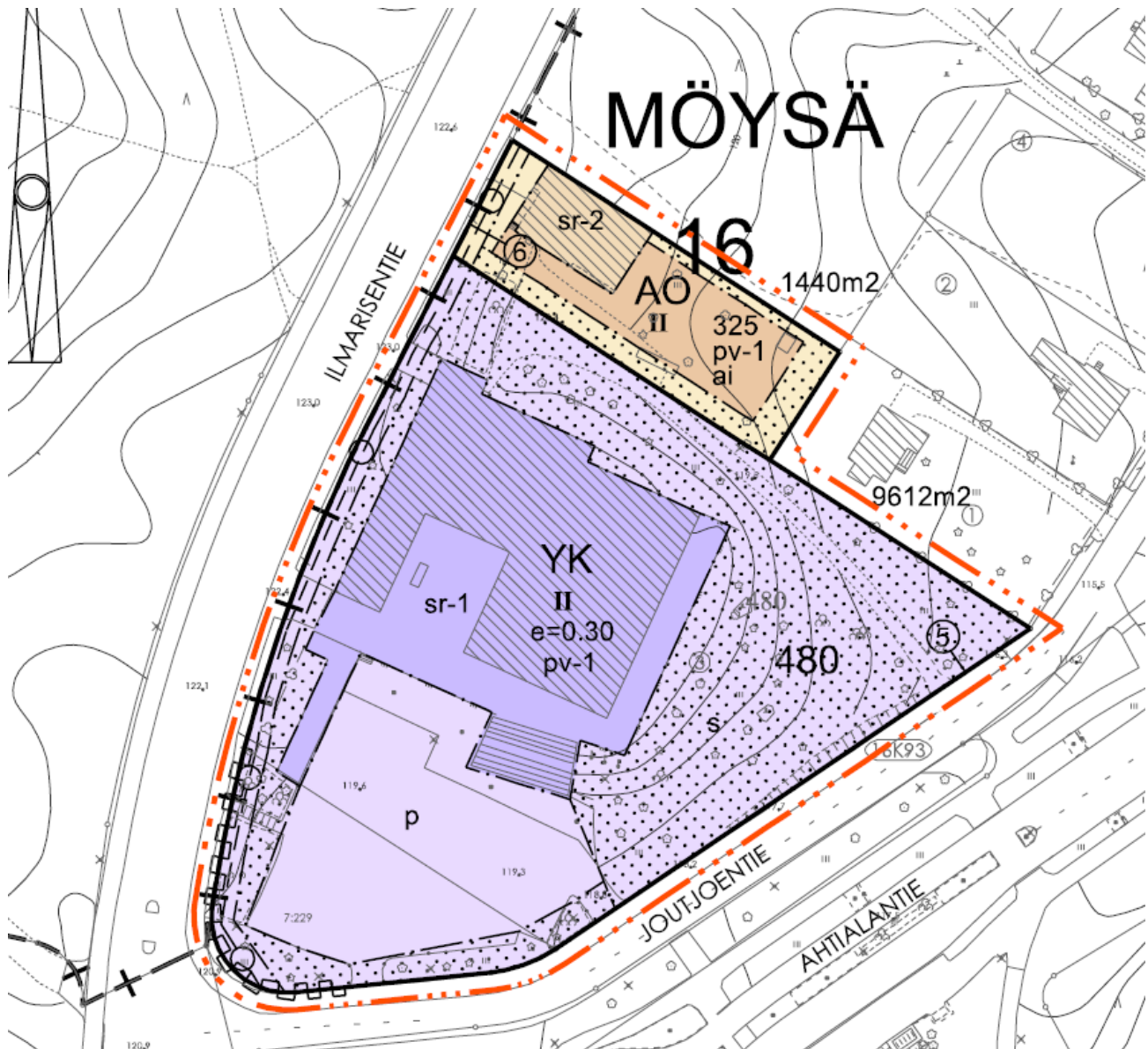
Seurakunta ilmoitti luonnosvaiheessa, että he haluavat jakaa asuinrakennuksen omaksi kiinteistöksi. Tämän myötä heidän tuli hakea kaavamuutosta, koska kaava oli aluksi tullut vireille kaupungin aloitteesta. Luonnosvaiheessa rakennuksiin päätettiin suojelumääräykset ja istutusaluemerkintöjä muokattiin nykytilanteen mukaisiksi.

5 ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 Asemakaavan rakenne

5.1.1 Kokonaisrakenne

Asemakaavan muutoksella muodostuu korttelin 480 tontit 5 ja 6. Joutjärven kirkko muodostaa YK-tontin numero 5 ja vanha pappilan rakennus muodostaa AO-tontin numero 6. YK-tontille on kaksi ajoliittymää Joutjoentietä. AO-tontille ajoliittymä on Ilmarisentieltä. Molemmille rakennuksille osoitetaan sr-suojelumerkintä. Kaavamääräykset tarkemmin avattuna kohdassa 5.6 Kaavamerkinnät- ja määräykset.



5.1.2 Mitoitus ja aluevaraukset

Kuvataan ja perustellaan alueelle kaavoitetut toiminnot ja aluevaraukset ja keskeiset mitoitustiedot.

Asuinkerrostalojen korttelialueet (AK):

tonttien pinta-ala yhteensä	9612 m ²
tonttien yhteenlaskettu rakennusoikeus	2884 k-m ²
tehokkuus	e = 0,3
autopaikkoja	50 kpl

Asuinrakennusten korttelialueet (AO):	
tonttien pinta-ala yhteensä	1440 m ²
tonttien yhteenlaskettu rakennusoikeus	325 k-m ²
tehokkuus	e = 0,23
asukkaita (laskettuna 1 as / 40 k-m ²)	n. 8
autopaikkoja (1 ap / 80 k-m ²)	4 kpl

5.1.3 Palvelut

S-market Tonttila sijaitsee alle 500 metrin päässä kirkosta. Tenava-Tonttilan päiväkotij sijaitsee alle vajaan kilometrin päässä. Möysän koulu sijaitsee reilun kilometrin päässä.

5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Kaavassa on huomioitu kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten suojelu. Tontti on vihreä ja puistomainen toteuttanen viherkertoimen vaatimukset. Pappilan asuinrakennus erotetaan kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueesta (YK) omalle tontilleen. Nykytilanteen mukaiset viheralueet turvataan kaavassa osoittamalla istutusalueet.

5.3 Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden, maakuntakaavan ja yleiskaavan sisältövaatimusten toteutuminen

Lahden oikeusvaikutteista yleiskaavaa 2025 laadittaessa on otettu huomioon AKL 39 §:n mukaiset yleiskaavan sisältövaatimukset, ja asemakaava on yleiskaavan mukainen. Asemakaavan muutos on Päijät-Hämeen maakuntakaavan 2014 mukainen.

5.4 Kaavan vaikutukset

5.4.1 Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön

Asemakaavanmuutoksella ei ole merkittävää vaikutusta ihmisen elinoloihin ja ympäristöön. Asemakaavan muutos päivittää asemakaavan pysäköinnin ja pihan osalta toteutuneen tilan mukaiseksi. Seurakunnan pappilan eriyttäminen omalle tontilleen helpottaa kiinteistöjen hallinnointia.

5.4.2 Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon

Asemakaavanmuutoksella ei ole merkittävää vaikutusta luontoon tai luonnonympäristöön. Puistoalueen osa, joka kaavassa liitetään osaksi tonttia, on otettu käyttöön paikoitusalueena. Kirkon viereinen alue muutetaan kaavassa istutettavaksi alueeksi, jolloin se ei ole enää osa rakennusala. Rakennusten suojelu kaavallisesti varmistaa nykyisiin rakennuksiin varastoituneen hiilivaraston säilymisen. Korjaaminen ja perusparannus aiheuttavat tyypillisesti pienemmät päästöt kuin uuden rakentaminen.

5.4.3 Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin

Asemakaavanmuutoksella ei ole merkittävää vaikutusta kasvi- ja eläinlajeihin, luonnonmonimuotoisuuteen tai luonnonvaroihin. Puistoalueen osa, joka kaavassa liitetään osaksi tonttia, on otettu käyttöön

paikoitusalueena. Kirkon viereinen alue muutetaan kaavassa istutettavaksi alueeksi, jolloin se ei ole enää osa rakennusala.

5.4.4 Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen

Asemakaavanmuutoksella ei ole merkittävää vaikutusta alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen.

5.4.5 Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön

Asemakaavan muutoksella suojellaan Lahden kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet, Joutjärven kirkko ja seurakunnan pappila ja turvataan näiden säilyminen. Asemakaavalla ei ole merkittäviä vaikutuksia olemassa olevaan ympäristöön.

5.4.6 Vaikutukset elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittämiseen

Asemakaavanmuutoksella ei ole merkittävää vaikutusta elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittämiseen.

5.5 Ympäristön häiriötekijät

Asemakaavalla ei ole merkittävää vaikutusta ympäristöön häiriötekijöiden osalta. Asemaakaava päivitetään vastaamaan olemassa olevaa tilannetta, lukuun ottamatta pappilan asuinrakennuksen lohkomista omalle tontilleen.

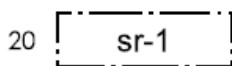
5.6 Kaavamerkinnot ja -määräykset

Kaavamerkinnot ja -määräykset ovat kaavakartan liitteenä. Kaavan kannalta keskeisimmät ja alueen erityisolosuhteisiin liittyvät määräykset ovat:



SUOJELTAVA ISTUTETTAVA ALUEEN OSA, JOTA ON HOIDETTAVA NIIN, ETTÄ MAISEMAN LUONNE EI OLEELLISESTI MUUTU.

Merkinnällä säilytetään kirkkoa ympäröivä istutusalue nykytilassaan.



RAKENNUSTAITEELLISESTI JA KULTTUURIHISTORIALLISESTI ARVOKAS SEKÄ KAUPUNKIKUVAN SÄILYMISEN KANNALTA TÄRKEÄ RAKENNUS. RAKENNUSTA EI SAA PURKAA. RAKENNUKSESSA SUORITETTAVIEN KORJAUS- JA MUUTOSTÖIDEN TULEE OLLA SELLAISIA, ETTÄ RAKENNUKSEN KAUPUNKIKUVALLISET SEKÄ SEN ULKO- JA SISÄARKKITEHTUURIN RAKENNUSTAITEELLISET ARVOT SÄILYVÄT. RAKENNUSTA KOSKEVISTA MUUTOKSISTA JA TOIMENPITEISTÄ ON NEUVOTELTAVA KAUPUNGINMUSEON KANSSA.

- Merkinnällä suojellaan Kirkkoa, joka on rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas sekä kaupunkikuvan säilymistä kannalta tärkeä rakennus.

21

sr-2

SUOJELTAVA RAKENNUS, JONKA JULKISIVUJEN JA VESIKATON ALKUPERÄISET MATERIAALIT TULEE SÄILYTTÄÄ. JULKISIVUJEN ALKUPERÄINEN LUONNE EI SAA MUUTTUA MUUTOS- JA KORJAUSTÖITÄ TEHTÄESSÄ.

- Merkinnällä suojellaan asuinrakennuksen ulkoarkkitehtuuria.

5.7 Nimistö

Alueelle ei tule uutta nimistöä.

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

6.1 Toteuttaminen ja ajoitus

Kaavan toteuttaminen on mahdollista kaavan saatua lainvoiman. Arvio kaavamuutoksen aikataulusta on esitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

7 KAAVAN LAATIJA

Lahdessa 1.7.2026

Kaavoitusarkkitehti

Tuomas Helin

8 SEURANTALOMAKE